

**TELE
INDUSTRIEN**
teleselskabernes
branchesamarbejde

**DANSK
ERHVERV**

Transportministeriet

Email: arp@trm.dk og
trm@trm.dk

16. juni 2023

Høringssvar fra Teleindustrien og Dansk Erhverv vedr. forslag til lov om ændring af lov om private fællesveje, forslag til bekendtgørelse om gravearbejder i offentlige vejarealer og private fællesveje på landet samt i byer og bymæssige områder samt forslag til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om betaling af gebyrer efter lov om private fællesveje

Transportministeriet har den 9. og 10. maj 2023 sendt følgende forslag i høring:

- Forslag til lov om ændring af lov om private fællesveje (Etablering af en tilladelsesordning for ledninger, kabler og tilbehør i private fællesveje på landet)
- Forslag til bekendtgørelse om gravearbejder i offentlige vejarealer og private fællesveje på landet samt i byer og bymæssige områder
- Forslag til bekendtgørelse om betaling af gebyrer efter lov om private fællesveje

Teleindustrien (TI) og Dansk Erhverv takker for muligheden for at fremsende sine bemærkninger til de tre høringer. Indledningsvist kan det dog bemærkes, at TI og Dansk Erhverv ikke har bemærkninger til forslaget om bekendtgørelse om gravearbejder i offentlige vejarealer og private fællesveje på landet samt i byer og bymæssige områder.

Overordnede bemærkninger

Forslaget om at ændre loven om private fællesveje følger af den telepolitiske aftale, som regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet indgik i december 2021. Det fremgår af aftalen, at det er til gavn for alle danskere at styrke incitamentet til at investere i udbygning og opgradering af bl.a. bredbåndsinfrastrukturen, hvilket bl.a. skal ske ved at indføre bedre graveadgang på private fællesveje.

TI's og Dansk Erhvervs medlemmer oplever i dag **løbende udfordringer med at få gravetiladelser fra ejere af private fællesveje beliggende i landzoner** i forbindelse med etablering af digital infrastruktur. Der er bl.a. tilfælde, hvor grundejeren ikke reagerer på graveanmodninger fra ledningsejeren, eller hvor grundejeren kræver økonomisk kompensation for graveadgangen, selvom der som oftest alene graves i vejarealet – typisk i vejrabatten – og ikke i afgrøder. Der er også tilfælde, hvor grundejeren af forskellige årsager ikke ønsker etablering af fibernet via sin vej, selvom naboerne med vejret ønsker at blive koblet på fibernet. Årsagerne kan fx være, at grundejeren ikke selv har interesse i en fiberforbindelse eller nabostridigheder, hvor grundejeren ikke vil efterkomme sine naboers ønsker. **TI og Dansk Erhverv er derfor positive over for, at der med forslaget til ændring af lov om private fællesveje er lagt op til at tage et vigtigt skridt mod at løse disse udfordringer** ved at give kommunalbestyrelser hjemmel til at udstede tilladelse til at placere ledninger langs private fællesveje på landet.

Den proces, der lægges op til at skulle gælde i privatvejsloven, giver grundejeren to måneder til at reagere på en graveanmodning fra en ledningsejer. TI og Dansk Erhverv vurderer, at en frist på to måneder er u hensigtsmæssig lang, idet den dels unødigt forsinker, at borgere og virksomheder i landzonerne kan koble sig på ny bredbåndsinfrastruktur og drage nytte af den-

ne, dels betyder, at der som minimum går to måneder oveni den tid, kommunen måtte bruge på sagsbehandling, inden ledningsejeren kan komme i jorden. Sammenligner man med private fællesveje i byer og bymæssige områder, gælder der her, at ledningsejeren ikke skal rette henvendelse til grundejeren først, og her er sagsbehandlingstiden hos kommunen normalt kun to uger.

TI og Dansk Erhverv mener på den baggrund, at **fristen for ejere af private fællesveje til at reagere på en ledningsejers graveanmodning bør mindskes**, således at udrulningstiden i landzonerne nærmer sig udrulningstiden i byer og bymæssige områder. **TI og Dansk Erhverv foreslår, at fristen skal være to uger.** Det vil betyde, at udrulningstiden i landzone, når grundejeren ikke reagerer, højst bliver ca. fire uger (to uger hos grundejer, ca. to uger hos kommunen). Til sammenligning tager den proces ca. to uger i byer og bymæssige områder.

Med forslaget om ændring af lov om private fællesveje og den foreslåede ændring af bekendtgørelsen om betaling af gebyrer efter lov om private fællesveje lægges der som noget nyt op til at give kommunalbestyrelser mulighed for at tage gebyr for sagsbehandlingen af graveanmodninger for private fællesveje. Gebyrbetaling er hverken i tråd med kommunernes sagsbehandling af graveanmodninger for private fællesveje i byer og bymæssige områder, hvor kommunerne ikke har mulighed for at opkræve et gebyr, eller den telepolitiske aftale fra december 2021. Af den telepolitiske aftale fremgår det bl.a., at telebranchens rammevilkår skal være gode og forudsigelige, og at der – for at skabe incitament til udbygning af den digitale infrastruktur – skal være færre byrder på branchen. Forslaget om at indføre et nyt sagsbehandlingsgebyr – herunder uden at der fastsættes et egentligt loft for gebyret – ses dermed ikke at være konsistent med den telepolitiske ramme. Det vil i stedet øge omkostningerne – og uforudsigeligheden – ved at etablere den digitale infrastruktur, som borgere og virksomheder i landzonerne efterspørger. **TI og Dansk Erhverv foreslår på den baggrund, at muligheden for gebyrfinansiering udgår, subsidiært at der indføres et loft på 1.000 kr. for gebyret.**

I høringsnotatet (side 8) lægger Transportministeriet vægt på, at i byerne skal ledningsejerne ansøge om en gravetilladelse, hvorimod det alene er en mulighed i landzone, fordi ledningsejeren i første omgang kan nå til enighed med arealejeren. Hertil bemærker TI og Dansk Erhverv, at arbejdsbyrden forbundet med at behandle graveansøgningen er den samme, uanset om ansøgningen vedrører land eller by. Af samme grund betragter TI og Dansk Erhverv gebyret som en usaglig forskelsbehandling.

I det tilfælde gebyret fastholdes, bemærker TI og Dansk Erhverv, at alle gebyrbelagte sagsbehandlinger under privatvejsloven er underlagt et loft på 1.000 kr., jf. § 3 i bekendtgørelsen. Hvis kommunalbestyrelserne skal have mulighed for at opkræve et gebyr for behandling af ansøgninger om gravetilladelse til udrulning af digital infrastruktur m.v., har TI og Dansk Erhverv har svært ved at se, hvorfor loftet på 1.000 kr. som minimum ikke også skal gælde for disse ansøgninger.

Specifikke bemærkninger

Til forslag til **lov om ændring af lov om private fællesveje** har TI og Dansk Erhverv følgende bemærkninger:

§ 24 b, stk. 1:

Det følger af lovforslaget, at ledningsejeren har pligt til at få tinglyst en ledningsdeklaration om anlæggets tilstedeværelse i eller på vejarealet eller stirearealet, og at dette kan ske uden arealejerens samtykke. Sammenlignet med det forrige lovforslag er ledningsejerens *ensidige tinglysningsret* således blevet ændret til en *ubetinget tinglysningspligt*.

TI og Dansk Erhverv vurderer, at en sådan ubetinget tinglysningspligt er økonomisk byrdefuld samt unødvendig og uproportional, da sikkerheds- og dokumentationshensynene allerede varetages igennem LER-loven.

Som baggrund for ændringen skriver Transportministeriet i høringsnotatet af 4. oktober 2022, side 22, at ministeriet har *"overvejet, hvorvidt bestemmelsen i forslagets § 24 b, stk. 1, bør fastholdes som en ret for ledningsejeren til at tinglyse sine ledninger, når gravelovens § 6 indeholder en pligt for ledningsejeren til at tinglyse samme ledninger."*

TI og Dansk Erhverv anerkender gravelovens § 6, men betragter bestemmelsen som et levn fra fortiden, som ikke bør videreføres i privatvejsloven. Gravelovens § 6 blev indført tilbage i 1997 og skulle i henhold til lovbemærkningerne *"sikre, at risikoen for skader på telekabler [...] minimeres."* Bestemmelsen er ikke indholdsmæssigt blevet ændret siden 1998. Og sidenhen er LER-loven blevet vedtaget i 2004 og Ledningsejerregisteret etableret netop med det formål at minimere risikoen for ledningsskader. Så hensynet bag gravelovens § 6 er, efter TI og Dansk Erhverv opfattelse, ikke lige så aktuelt som i 1997, og tinglysningspligten derfor for vidtgående.

TI og Dansk Erhverv har forståelse for, at privatvejslovens § 24b, stk. 1 ikke kan omtale en "ret", hvis der gælder end pligt efter gravelovens § 6. TI og Dansk Erhverv ønsker blot, at bestemmelsen ikke videreføres i privatvejsloven, hvis gravelovens § 6 engang revideres. Derfor foreslår TI og Dansk Erhverv, at privatvejslovens § 24b, stk. 1 får følgende ordlyd:

"Ledningsejeren kan tinglyse en ledningsdeklaration om anlæggets tilstedeværelse i eller på vejarealet eller stiaarealet uden arealejerens samtykke."

Tvister:

Det følger af privatvejslovens § 87 a, stk. 1, at tvister mellem en vejmyndighed og et forsyningsselskab om ledninger i og over vejareal, jf. §§ 67-69 og § 70, stk. 1, afgøres af transportministeren. Desuden regulerer § 87 a, stk. 3, søgsmålsfristen for vejmyndighedens afgørelse, og § 87 a, stk. 4 regulerer indbringelsens opsættende virkning. Tilsvarende gælder for offentlige veje, jf. vejlovens § 133.

I sit høringssvar til forrige lovforslag opfordrede TI og Dansk Erhverv til, at der blev indsat en tilsvarende paragraf for tvister om ledninger, jf. privatvejslovens § 24 a, i private fællesveje i landzone.

I høringsnotatet af 4. oktober 2022, side 9, besvarede Transportministeriet opfordringen på følgende måde: *"Transportministeriet skal hertil bemærke, at Transportministeriet ikke finder grundlag for at imødekomme dette ønske. Transportministeriet finder, at ledningsejernes interesser kan varetages på betryggende vis ved adgangen i privatvejslovens § 87, stk. 2, til at indbringe en klage for Vejdirektoratet, som herefter foretager en retlig prøvelse af kommunens afgørelse."*

Hertil skal TI og Dansk Erhverv gøre opmærksom på, at klageadgangen i privatvejslovens § 87, stk. 2 alene omfatter "retlige spørgsmål" - altså afgørelsens lovlighed, ikke skønsudøvelsen. Hertil kommer, at klageadgangen ikke gælder tvister, som ikke nødvendigvis udspringer af en forvaltningsafgørelse, mellem en vejmyndighed og et forsyningsselskab. Det kunne fx være en tvist mellem en vejmyndighed og et forsyningsselskab om, hvordan et vilkår i en gravetilladelse skal fortolkes. Det kunne også være en betalingstvist mellem en vejmyndighed og et forsyningsselskab om, hvem der skal betale for, at ledningsejeren skal flytte sine ledninger, jf. § 24 a, stk. 1, jf. § 70, i forbindelse med arbejder, der iværksættes af vejmyndigheden, hvis ledningsejeren ikke er enig i, at arbejderne er iværksat for *"at bringe vejen i en stand, som er god og forsvarlig"*.

TI og Dansk Erhverv opfordrer ligeledes til, at der i samme ombæring indsættes en tilsvarende paragraf som § 87a, stk. 2 for tvister om ledninger, jf. privatvejslovens § 24 a, i private fællesveje i landzone, mellem den/de vedligeholdelsespligtige og et forsyningspligtsselskab. Formålet med at indsætte en tilsvarende bestemmelse for privatveje i landzone er samme, som da § 87a, stk. 2 blev indsat ved lov nr. 1520 af 27. december 2014, jf. lovbemærkningerne:

"Den foreslåede § 87 a, stk. 2, er dog ny. Den regulerer tvister mellem en ledningsejer og de vedligeholdelsespligtige, når sidstnævnte udfører arbejder på vejen for at bringe den i en god og forsvarlig stand, uden at kommunalbestyrelsen har truffet en egentlig afgørelse herom. I

dette tilfælde kan ledningsejeren bede kommunalbestyrelsen tage stilling til, om grundejernes arbejder på vejen, som indebærer, at der skal foretages arbejde på eller ved ledningen, går ud over, hvad der er nødvendigt for, at vejen er i god og forsvarlig stand.”

Yderligere bemærkninger

TI og Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed for en eventuel uddybning af de enkelte dele af dette høringssvar.

Med venlig hilsen

Poul Noer
Fagchef for telepolitik
Dansk Erhverv

Jakob Willer
Direktør
Teleindustrien